

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΥΠΟΥΡΓΟΥ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
 Αχαρνών 2, 101 76 Αθήνα, Τηλ. 210-2124180 Fax : 210-2124524

Αθήνα 26/1/ 2016
 Αριθμ. Πρωτ.: 226

Προς:
 Βουλή των Ελλήνων
 Δ/νση Κοιν/κού Ελέγχου
 ✓ Τμήμα Ερωτήσεων

ΘΕΜΑ: «Εισαγωγές αλβανικής τομάτας»

ΣΧΕΤ: Η Ερώτηση 2084/21-12-2015

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσε ο Βουλευτής **κ. Η. Παναγιώταρος**, σας πληροφορούμε τα εξής:

Όσον αφορά στον έλεγχο των υπολειμμάτων των φυτοπροστατευτικών προϊόντων (φ.π.) στα εισαγόμενα και στα παραγόμενα προϊόντα φυτικής προέλευσης ως προς τα ισχύοντα ανώτατα επιτρεπτά όρια υπολειμμάτων (MRLs), το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (αρμόδια Διεύθυνση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής), ως Συντονιστική Εθνική Αρχή, οργανώνει και συντονίζει επίσημους ελέγχους σε εγχώρια και εισαγόμενα προϊόντα φυτικής προέλευσης. Οι έλεγχοι πραγματοποιούνται σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία που είναι πλήρως εναρμονισμένη με την αντίστοιχη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Οι επίσημοι έλεγχοι υπολειμμάτων γίνονται βάσει ενός ετήσιου κοινοτικά συντονισμένου και ενός ετήσιου εθνικού προγράμματος ελέγχου υπολειμμάτων, τα οποία καταρτίζονται λεπτομερώς το μεν πρώτο από την Ε.Ε. και το δεύτερο από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (αρμόδια Διεύθυνση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής).

Για τη λήψη των δειγμάτων που καθορίζονται στα προαναφερόμενα προγράμματα ελέγχου υπολειμμάτων, οι δειγματοληψίες γίνονται σύμφωνα με τις καθιερωμένες από την Ε.Ε. αρχές (ΚΥΑ 91973/2003 σε εναρμόνιση της Οδηγίας 2002/63/ΕΚ), εξασφαλίζοντας ικνηλασιμότητα για τα δειγματοζόμενα προϊόντα. Οι δειγματοληψίες γίνονται από τους δειγματολήπτες που προβλέπονται στο άρθρο 8 του ν. 4036/2012 (ΦΕΚ Α' 8), οι οποίοι είναι ορισμένοι και βρίσκονται στα Περιφερειακά Κέντρα Προστασίας Φυτών και Ποιοτικού Ελέγχου (Π.Κ.Π.Φ.&Π.Ε.) Πειραιά, Πατρών, Ηρακλείου, Βόλου, Θεσσαλονίκης, Ιωαννίνων, Καβάλας και Ναυπλίου και στις Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής (ΔΑΟΚ) των κατά τόπους Περιφερειακών Ενοτήτων (Π.Ε.).

Λαμβάνονται δείγματα από εγχώρια και εισαγόμενα φυτικά προϊόντα σε όλα τα σημεία διακίνησής τους (πύλες εισόδου, όπως λιμάνια, τελωνεία, αεροδρόμια, σημεία συγκέντρωσης, όπως κεντρικές αγορές, συσκευαστήρια και σημεία διάθεσής τους, όπως καταστήματα λιανικής, λαϊκές αγορές). Για τις αναλύσεις υπολειμμάτων των δειγμάτων που λαμβάνονται έχει οργανωθεί και λειτουργεί δίκτυο εργαστηρίων. Τα εν λόγω εργαστήρια βρίσκονται στα Π.Κ.Π.Φ.&Π.Ε. και στο Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο. Τα αποτελέσματα των αναλύσεων γνωστοποιούνται από το εργαστήριο άμεσα (εγγράφως και

ηλεκτρονικά) τόσο στην Αρμόδια Αρχή που διενήργησε τη δειγματοληψία ώστε να κινηθούν άμεσα οι διαδικασίες για την επιβολή των προβλεπομένων από το νόμο κυρώσεων (διοικητικών και ποινικών) όσο και στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (αρμόδια Διεύθυνση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής) όπου, για τις υπερβάσεις των MRLs, με κατάλληλα μαθηματικά μοντέλα της Ε.Ε. και της EFSA, γίνεται εκτίμηση διατροφικής επικινδυνότητας (risk assessment).

Επισημαίνεται ότι με το ν. 4036/2012 (ΦΕΚ Α'8) "Διάθεση γεωργικών φαρμάκων στην αγορά, ορθολογική χρήση αυτών και συναφείς διατάξεις" που δημοσιεύτηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως στις 27-1-2012, αυστηροποιήθηκαν οι επιβαλλόμενες κυρώσεις και, πλέον, σύμφωνα με το άρθρο 13, παράγραφος 1 του ν. 4036/2012, σε όποιον παράγει, εισάγει ή εξάγει φυτικά προϊόντα ή προϊόντα πρώτης μεταποίησης που φέρουν υπολείμματα φυτοπροστατευτικών προϊόντων υψηλότερα από τα ανώτατα επιτρεπτά όρια, όπως αυτά ορίζονται στον Καν. (ΕΚ) 396/2005 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, επιβάλλεται πρόστιμο από χίλια (1.000) έως πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ και τα φυτικά προϊόντα δεσμεύονται. Επόμενη διάθεση στην αγορά παρτίδας φυτικών προϊόντων ίδιας προέλευσης επιτρέπεται μόνο εφόσον προηγηθεί έλεγχος υπολειμμάτων από την Αρμόδια Αρχή και διαπιστωθεί ότι τα υπολείμματα δεν υπερβαίνουν τα ανώτατα επιτρεπτά όρια, όπως αυτά ορίζονται στον Καν. (ΕΚ) 396/2005. Αν διατεθούν προϊόντα στην αγορά πριν προηγηθεί επαναληπτικός έλεγχος υπολειμμάτων, επιβάλλεται πρόστιμο από χίλια (1.000) έως εξήντα χιλιάδες (60.000) ευρώ. Σε περίπτωση δε επανάληψης παράβασης, τα όρια των προστίμων διπλασιάζονται και το επιβαλλόμενο πρόστιμο δεν μπορεί να είναι λιγότερο από το διπλάσιο του προηγούμενου επιβληθέντος. Τα πρόστιμα, πλέον, επιβάλλονται με Υπουργική Απόφαση.

Επιπλέον, κάθε απόφαση επιβολής διοικητικών κυρώσεων δημοσιεύεται στο πρόγραμμα «Διαύγεια». Συγκεντρωτική κατάσταση με τις διοικητικές κυρώσεις που επιβάλλονται όλα τα χρόνια αναρτάται στην επίσημη ιστοσελίδα του ΥΠΑΑΤ (http://www.minagric.gr/images/stories/docs/agrotis/Georgika_Farmaka/elenxoi/Total_Sanctions_010715.pdf) και ανανεώνεται συνεχώς.

Για το έτος 2013, όπου υπάρχουν δημοσιευμένα στοιχεία, ελήφθησαν 2.361 δείγματα και διαπιστώθηκε ποσοστό 2,6% να υπερβαίνουν τα ανώτατα επιτρεπτά όρια υπολειμμάτων (MRLs), όπως αυτά καθορίζονται με τον προαναφερόμενο Καν. (ΕΚ) 396/2005.

Σημειώνεται ότι σε φρούτα και λαχανικά προέλευσης Αλβανίας, συμπεριλαμβανομένης και της τομάτας, που εισάγονται στη χώρα μας, γίνονται εντατικοί έλεγχοι υπολειμμάτων φυτοπροστατευτικών ουσιών. Όσον αφορά στους ελέγχους που έγιναν κατά τα έτη 2013, 2014 και 2015 για την ανίχνευση υπολειμμάτων φυτοπροστατευτικών προϊόντων πάνω από το ανώτατο επιτρεπτό όριο υπολειμμάτων (MRLs) σε τομάτες Αλβανίας, σημειώνονται τα εξής ανά έτος:

2013:

Αναλύσεις για τον έλεγχο παρουσίας υπολειμμάτων φυτοπροστατευτικών προϊόντων πραγματοποιήθηκαν σε τρία (3) δείγματα τομάτας. Και στα 3 δείγματα ανιχνεύθηκαν υπολείμματα εντός των ανώτατων επιτρεπτών ορίων υπολειμμάτων.

2014

Αναλύσεις για τον έλεγχο παρουσίας υπολειμμάτων φυτοπροστατευτικών προϊόντων πραγματοποιήθηκαν σε δύο (2) δείγματα τομάτας. Στο ένα δείγμα δεν ανιχνεύθηκαν υπολείμματα φυτοπροστατευτικών προϊόντων. Στο άλλο δείγμα τα υπολείμματα που ανιχνεύθηκαν ήταν εντός των ανώτατων επιτρεπτών ορίων υπολειμμάτων (MRLs).

2015

Δεν υπάρχουν άμεσα διαθέσιμα στοιχεία, καθώς η καταληκτική ημερομηνία για την υποβολή των αναλυτικών στοιχείων ελέγχων υπολειμμάτων φυτοπροστατευτικών προϊόντων για το έτος 2015, όπως προβλέπεται από τη νομοθεσία Καν. 396/2005 άρθρο 31, είναι η 31^η Αυγούστου του 2016. Η διαδικασία της πλήρους καταγραφής των ετήσιων αποτελεσμάτων ελέγχων ξεκινάει μετά την οριστικοποίηση των κωδικών που αποστέλλονται από την Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων (EFSA), τα οποία φέτος αναμένονται να σταλούν το Φεβρουάριο του 2016.

Πλέον των ανωτέρω, σημειώνεται ότι το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (αρμόδια Δ/ση Μεταποίησης και Ποιοτικού Ελέγχου Τροφίμων Φυτικής Παραγωγής), το τελευταίο τρίμηνο, έγινε δέκτης καταγγελιών και πληροφοριών, σχετικά με την εισαγωγή νωπών οπωροκηπευτικών, κυρίως μήλα από FYROM και τομάτες από Αλβανία, τα οποία διατίθενται στην λιανική αγορά ως ελληνικά. Στο πλαίσιο αξιολόγησης της σοβαρότητας των καταγγελιών, το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (αρμόδια Δ/ση Μεταποίησης και Ποιοτικού Ελέγχου Τροφίμων Φυτικής Παραγωγής):

➤ Προέβη σε διασταυρωτικό έλεγχο στο Μητρώο Εμπόρων Νωπών Οπωροκηπευτικών (MENO) και κατέγραψε τις επιχειρήσεις που είχαν πραγματοποιήσει εισαγωγές μήλων και τομάτας από τις ανωτέρω τρίτες χώρες, καθώς και τις ποσότητες που εισήγαγαν.

➤ Με το αριθ. πρωτ. 5778/137257/09.12.2015 έγγραφο, το οποίο υπεγράφη από τον Γενικό Γραμματέα, δόθηκε εντολή ελέγχου στα Περιφερειακά Κέντρα Προστασίας Φυτών και Ποιοτικού Ελέγχου (ΠΚΠΦ&ΠΕ) να διενεργήσουν ελέγχους ικνηλασιμότητας σε 52 εισαγωγικές επιχειρήσεις, που είχαν πραγματοποιήσει εισαγωγές συνολικής ποσότητας 2.259 τόνων μήλων και 4.301 τόνων τομάτας από Αλβανία και FYROM κατά το χρονικό διάστημα από 01.08.2015 έως και 06.11.2015. Ο έλεγχος αφορούσε, κυρίως, στα αναγραφόμενα στα συνοδευτικά έγγραφα (τιμολόγια, δελτία αποστολής κ.ά.), στις ενδείξεις επισήμανσης, στο ισοζύγιο ανάμεσα στις ποσότητες προϊόντων που εισήχθησαν και σε αυτές που διακινήθηκαν προς την χονδρική/λιανική πώληση και στις επωνυμίες των επιχειρήσεων χονδρικής/λιανικής πώλησης προς τις οποίες διακινήθηκαν οι παραπάνω ποσότητες. Σημειώνεται ότι οι τομάτες υπόκεινται σε ειδικές προδιαγραφές εμπορίας, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 3 του Καν. (ΕΕ) 543/2011 και ισχύει το πρότυπο εμπορίας που περιγράφεται στο Παράρτημα Ι, Μέρος Β, Μέρος 10 του Καν. (ΕΕ) 543/2011.

➤ Με το αριθ. πρωτ. 5952/143251/23.12.2015 έγγραφο, το οποίο ομοίως υπεγράφη από τον Γενικό Γραμματέα, ζητήθηκε ενημέρωση για τα πρώτα «ευρήματα» των ελέγχων ικνηλασιμότητας. Το ΠΚΠΦ & ΠΕ Θεσσαλονίκης με το αριθ. πρωτ. 9378/24.12.2015 έγγραφό του ενημέρωσε το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ότι είχε ελέγξει τέσσερις εισαγωγείς ως προς την ικνηλασιμότητα και διαπιστώθηκε ότι τα αναγραφόμενα στα τιμολόγια και τα δελτία αποστολής ήταν σύμφωνα με τις διατάξεις του Καν. (ΕΕ) 543/2011. Το ΠΚΠΦ&ΠΕ Βόλου ενημέρωσε, τηλεφωνικώς, ότι στην περιοχή αρμοδιότητάς του υπήρχε μια εισαγωγική επιχείρηση και από τον έλεγχο στα συνοδευτικά έγγραφα δεν διαπιστώθηκαν παρατυπίες. Το ΠΚΠΦ&ΠΕ Πειραιά, με το αριθ. 9251/24.12.2015 έγγραφό του, ενημέρωσε ότι στις 05/10/2015 υποβλήθηκε αναγγελία από την εταιρεία με την επωνυμία «Fashion Fruits Τροφοδοσία Εμπορία Τροφίμων ΜΟΝ ΕΠΕ» με έδρα στην Κεντρική Αγορά Αθηνών στον Αγ. Ι. Ρέντη σχετικά με την εισαγωγή ενός φορτίου με τομάτες συνολικού βάρους 19.245 κιλών από Αλβανία. Στο εν λόγω φορτίο διενεργήθηκε έλεγχος από το ΠΚΠΦ&ΠΕ Πειραιά και διαπιστώθηκαν μη συμμορφώσεις που αφορούσαν σε «ασθένειες και σήψεις» σε ποσοστό 5%, προβλήματα στην «ταξινόμηση κατά μέγεθος» σε ποσοστό 50% και στην «ετικέτα - σήμανση» σε ποσοστό 90%. Στο εν λόγω φορτίο δεν επιτράπη η εισαγωγή και επιστράφη στον αποστολέα του στην Αλβανία από το τελωνείο Κακαβιάς.

Με βάση τα στοιχεία στο ΜΕΝΟ, το χρονικό διάστημα από 01.10.2015 έως και 29-12-2015, το ανωτέρω φορτίο ήταν το μοναδικό φορτίο με τομάτες από Αλβανία που αναγγέλθηκε στον Πειραιά. Δεν έχει γίνει καμία αναγγελία στα μέσα Νοεμβρίου για τομάτες από Αλβανία, όπως αναφέρεται στην Ερώτηση. Τα αποτελέσματα των ελέγχων ικνηλασιμότητας αναμένονται, καθώς ο έλεγχος είναι σε εξέλιξη.

Επιπλέον, για το χρονικό διάστημα από 01.11.2015 έως και 29.12.2015, από τα στοιχεία του ΜΕΝΟ, προκύπτει ότι έχουν εισαχθεί από Αλβανία, συνολικά, 123 φορτία με τομάτες, συνολικού βάρους 2.000 τόνων και από FYROM 16 φορτία με τομάτες, συνολικού βάρους 16 τόνων.

Το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (αρμόδια Δ/ση Μεταποίησης και Ποιοτικού Ελέγχου Τροφίμων Φυτικής Παραγωγής), προκειμένου να προστατέψει τα ελληνικά αγροτικά προϊόντα και τους Έλληνες παραγωγούς και να αποφύγει φαινόμενα «ελληνοποιήσεων» και παραπλάνησης του καταναλωτή, εντατικοποιεί τους ελέγχους στα σημεία εξόδου/εισόδου (λιμάνια, συνοριακούς σταθμούς) της χώρας, σε κομβικά σημεία επί των εθνικών οδών, στα συσκευαστήρια κ.α. Στις περιπτώσεις που κρίνεται απαραίτητο, προτείνεται να συγκροτούνται μικτά κλιμάκια ελέγχου από ελεγκτές των ΠΚΠΦ&ΠΕ και των

Διευθύνσεων Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής (ΔΑΟΚ), καθώς και υπαλλήλων άλλων ελεγκτικών υπηρεσιών, όπως αστυνομία, ελεγκτές Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, λιμενικό σώμα κ.ά. Στις περιπτώσεις που διαπιστώνονται μη συμμορφώσεις, επιβάλλονται άμεσα οι προβλεπόμενες κυρώσεις, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.4235/2014 (ΦΕΚ 32/Α/11.02.2014) και των εφαρμοστικών διατάξεων που απορρέουν από αυτόν.

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

ΜΑΡΚΟΣ ΜΠΟΛΑΡΗΣ

ΜΠΕΘΑΝΗ ΒΑΣΙΛΙΚΗ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

Βουλευτή κ. Η. Παναγιώταρο